

REFERAT Ældre- og Handicapudvalget 2014-2017 d. 09-02-2016

Mødedato Tirsdag d. 09. februar 2016 kl. 08:30

Mødested Udvalgsværelset, 3.s.54, Ørbækvej 100, fløj 3

Indholdsfortegnelse

Beslutning om overdragelse af personalekantiner til Ældre- og Handicapudvalget.....	3
Godkendelse af Værdighedspolitik og indsatser til udmøntning af politik.....	5
Borgermøder i 2016.....	11
Godkendelse af handleplan 2016 for arbejdet med civilsamfundsstrategien.....	13
Beslutning om igangsættelse af projekt "Rehabilitering af borgere, der alene søger hjælp til praktisk	16
Godkendelse af midlertidig kvalitetsstandard for personlig pleje og praktisk bistand.....	17
Godkendelse af opsigelse af driftsoverenskomst med Lindehuset.....	19
Drøftelse af fokusområder til en kommende forebyggelsesstrategi.....	21
Drøftelse af ny kontrakt og godkendelseskriterier for private leverandører.....	23
Orientering om placering af Center for Velfærdsteknologi under Ældre- og Handicapudvallget.....	25
Orientering om KOMHEN-tælling.....	26
Orientering om Byen for livet.....	27
Aktuelle sager.....	28

Punkt 1: Beslutning om overdragelse af personalekantiner til Ældre- og Handicapudvalget

82.10.00-A00-1-16

Resume

Ældre- og Handicapforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen fremsender forslag til fremtidig organisatorisk placering af personalekantinerne i Ældre- og Handicapforvaltningen.

Personalekantinerne placeres i Ældre- og Handicapforvaltningen organisatorisk under Mad- og Måltidschefen, der udover personalekantinerne vil have Byens Køkken i reference. Der lægges op til, at beslutningen effektueres pr. 1/3 2016.

I forbindelse med byrådets vedtagelse af budget 2016 vedtog byrådet, at:

”Byens Køkken står for madlavningen til byens ældre og har gennem de sidste par år gennemført en forandring hvor maden, måltidet og ernæringen i højere grad samtænkes ind i en større helhed. Forligspartierne ser et større potentiale i dette, hvor både visionerne om måltidet og kapaciteten i storkøkkenet kan udnyttes bedre. Derfor ønsker forligspartierne at sammentænke kommunens personalekantiner med Byens Køkken. By- og Kulturudvalget får sammen med Ældre- og Handicapudvalget til opgave at finde den rette model for placering under Ældre- og Handicapudvalget, hvor der også tages hensyn til, af der stadig skal være personale og forskelligt udbud og levering af mødeforplejning på de berørte steder.”

INDSTILLING

Ældre- og Handicapforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen indstiller til respektive udvalg at anbefale, at byrådet godkender:

1. Personalekantinerne placeres pr. 1/3 2016 organisatorisk under Ældre- og Handicapudvalgets umiddelbare forvaltning.
2. Budgetansvaret placeres med tilbagevirkende kraft fra 1/1 2016 i Ældre- og Handicapudvalget.
3. Der foretages en budgetneutral tillægsbevilling vedrørende personalekantiner på 7.028.194 kr. i 2016 og 7.165.133 kr. i 2017 og frem på områder med overførselsadgang fra By- og Kulturudvalget til Ældre- og Handicapudvalget.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget anbefaler indstillingen.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Sagsfremstilling

Personalekantinerne i Odense Kommune har de senere år udviklet sig hen imod en mere bæredygtig profil, hvor 40 % af råvarerne er økologiske. Derudover har personalekantinerne fået en sundere og grønnere profil, hvilket er et arbejde, der fortsætter og udvikles yderligere i årene fremover.

Ved at organisere personalekantinerne og Byens Køkken i Ældre- og Handicapforvaltningen under samme ledelse forventes det, at:

- Der fortsat kan leveres god kvalitet.
- Personalekantinerne og Byens Køkken kan udvikle arbejdet med sundhedsfremme og bæredygtighed yderligere.

I 2016 vil primært kantinen på Ørbækvej 100 opleve forandringer. Det vil den, fordi den vil fungere som teststed for udvikling af et nyt koncept for personalekantiner, hvor fokus vil være på bedre kvalitet og udvikling af mødeforplejning. Erfaringerne fra personalekantinen på Ørbækvej 100 forventes at kunne overføres til kommunens øvrige personalekantiner i 2017.

Ud over personalekantinerne overflyttes blomsterservice og administration af giftefogedfunktionen. I forhold til sidstnævnte er funktionen p.t. placeret i By- og Kulturforvaltningen under personalekantiner grundet personaleafhængighed og funktionen følger derfor indtil videre med til Ældre- og Handicapforvaltningen.

Mange personalegrupper - eksempelvis medarbejdere på folkeskoler og plejecentre – har ikke i lighed med mange administrative medarbejdere mulighed for at købe frokost på arbejdspladsen. Det skal undersøges om et ”to-go” koncept kan udvikles og tilbydes til de arbejdspladser, der ikke har en personalekantiner. Konceptet skal udvikles med udgangspunkt i den overskudskapacitet, der er i Byens Køkken og de nuværende personalekantiner.

Sagen indebærer ændring i Odense Kommunes styrelsesvedtægt. Der forelægges særskilt sag herom for Odense Byråd.

Der har den 28/1 2016 været afholdt ekstraordinært lokaludvalgsmøde i kantiner, således at medarbejdersiden og ledelsessiden kunne komme med deres høringssvar til sagen ”Beslutning om overdragelse af personalekantiner til Ældre- og Handicapforvaltningen”:

"Høringssvar:

Vi hilser det velkommen, at man vil kigge på kantineernes fremtidige udvikling, og ser frem til at samarbejde med Byens køkken.

Vi synes, at det lyder rigtig spændende med de forskellige projekter, der er tænkt ind, eks. testkantine på Ørbækvej, To-Go produktion og levering på mindre arbejdssteder.

Vi forventer samtidig, at der i det fremtidige samarbejde, herunder i forbindelse med projekterne, vil blive gjort brug af vores store viden og erfaring, samt vores brede faglighed indenfor kantineområdet.

Vi har alle arbejdshandskerne på og fremadrettet arbejder vi i en enhed under ÆHF, men ønsker at vi alle får en rigtig god information løbende.

Med venlig hilsen

Medarbejdersiden og ledelsessiden i personalekantiner"

EFFEKT

Vurdering af sagens påvirkning af byrådets otte effektmål:

Flere kommer i uddannelse og job

Personalekantineerne har i lighed med Byens Køkken en meget social profil, hvor mange af medarbejderne er ansat på særlige vilkår. Det er en profil, der fastholdes og udvikles yderligere.

Økonomi

Den nye håndtering af personalekantiner i Odense Kommune vil medføre, at 52 medarbejdere flyttes organisatorisk fra By- og Kulturudvalget til Ældre- og Handicapudvalget med virkning pr. 1/3 2016 og frem. Budget og regnskab overføres med tilbagevirkende kraft for hele 2016. I budget er indeholdt udgiften til madordningen for medarbejdere i kommunen.

Budget til omplacering vedr. Kantiner (hele kr.)

	2016 (2016- pris)	2017 (2017- pris)	2018 (2017- pris)	2019 og frem (2017-pris)
Kantine drift og personale	6.291.842	6.411.845	6.411.845	6.411.845
Overhead	736.352	753.288	753.288	753.288
Total	7.028.194	7.165.133	7.165.133	7.165.133

Samlet set sker der en budgetneutral tillægsbevilling vedrørende kantineerne på 7.028.194 kr. i 2016 og frem fra By- og Kulturudvalget til Ældre- og Handicapudvalget.

Ældre- og Handicapudvalgets serviceramme opskrives med 7.028.194 kr. i 2016, og By- og Kulturudvalgets serviceramme nedskrives med 7.028.194 kr. i 2016.

Sagen påvirker ikke kommunens samlede serviceramme eller kassebeholdning.

Punkt 2: Godkendelse af Værdighedspolitik og indsatser til udmøntning af politik

27.00.00-P20-1-15

Resume

I Finansloven for 2016 er der afsat 1 milliard kroner årligt til at styrke kommunernes arbejde med en værdig ældrepleje. Odense Kommunes andel er 31,6 mio. kr.

For at få del i midlerne skal der udarbejdes

- a. En Værdighedspolitik.
- b. En redegørelse for de indsatser, som skal udmønte Værdighedspolitikken.

I denne udvalgs sag præsenteres et forslag til Odense Kommunes Værdighedspolitik samt indsatser til udmøntning af Værdighedspolitikken.

INDSTILLING

Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender:

1. Odense Kommunes Værdighedspolitik.
2. Indsatser til udmøntning af Værdighedspolitik.
3. At midlerne til udmøntningen af Odense Kommunes Værdighedspolitik tilføres Ældre- og Handicapudvalget i årene 2016 til 2019.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget anbefaler indstillingen

Sagsfremstilling

I sagsfremstillingen beskrives kort krav og formalia til udmøntning af midlerne fra Værdighedsmilliarden. Dernæst præsenteres værdighedspolitikken og endelig indsatserne, som skal udmønte Værdighedspolitikken.

1. Krav og formalia

I Finansloven for 2016 er der afsat 1 milliard kroner årligt til at styrke kommunernes arbejde med en værdig ældrepleje - den såkaldte "Værdighedsmilliard". Odense Kommunes andel er 31,6 mio. kr.

Af Finansloven fremgår det,

"At ældre borgere skal have mulighed for at fortsætte med at leve det liv, den ældre ønsker, med størst mulig selvbestemmelse. Plejen og omsorgen skal tage udgangspunkt i den enkelte ældres behov, så den enkelte kan leve et værdigt liv".

Kommunerne skal på den baggrund formulere en værdighedspolitik, hvor de overordnede værdier og prioriteringer på ældreområdet beskrives. De tildelte midler til ældreområdet skal dels understøtte det fortsatte arbejde med værdighed. Dels understøtte udbredelsen og implementeringen af en værdighedspolitik. Der er følgende krav til værdighedspolitikken og midlernes anvendelse:

- Værdighedspolitikken skal understøtte arbejdet i forhold til livskvalitet, selvbestemmelse, kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng i plejen, mad og ernæring samt en værdig død.
- Midlerne skal anvendes til udmøntning af værdighedspolitikken og anvendes ud over det vedtagne budget for 2016.
- Den første værdighedspolitik skal godkendes af byrådet. Derudover skal byrådet vedtage en ny værdighedspolitik i det første år af hver valgperiode gældende for de efterfølgende fire år. Politikken skal offentliggøres på kommunens hjemmeside i første halvår af 2016.
- Ved offentliggørelsen af værdighedspolitikken skal der redegøres for, hvordan der arbejdes med værdighedspolitikken, og hvordan de tilførte midler anvendes til at understøtte Odense Kommunes

værdighedspolitik.

- Der skal med revisorpåtegnet regnskab redegøres for, at midlerne er anvendt som forudsat.
- De afsatte midler fordeles mellem kommunerne på baggrund af en objektiv fordelingsnøgle for udgiftsbehovet på ældreområdet.

2. Odense Kommunes Værdighedspolitik

Selv værd og identitet skabes gennem vores relationer med andre mennesker. Når vi føler os værdsat og anerkendt, så vokser vi som mennesker. Oplever vi, at der vises tillid til os, så tager vi ansvar, får mere energi og med det følger mere livskvalitet. Det skaber den følelse af selv værd og ligeværd, som er helt fundamental for følelsen af værdighed.

Værdighed er at blive mødt med den rehabiliterende tilgang, der er den grundlæggende metode i mødet med den ældre borger i Odense Kommune. Her tager vi udgangspunkt i borgerens ønsker og med et helhedssyn på borgerens situation samarbejder vi gennem meningsfulde indsatser om at skabe mest mulig selvstændighed og livskvalitet for borgeren.

For at opnå, at borgeren er motiveret og engageret i sit eget rehabiliteringsforløb, formulerer borgeren selv sit retningsgivende mål. Det retningsgivende mål afspejler borgerens håb/drøm/ønske for fremtiden.

Derfor ligger den rehabiliterende tilgang og det værdige samarbejde til grund for Odense Kommunes værdighedspolitik. Borgerens mål og forståelse af egen situation er udgangspunktet i mødet med kommunens ansatte. Alle indsatser skal give mening for borgerne og skal skabe livskvalitet og værdi i forhold til borgernes individuelle hverdag.

Hvad er værdighed?

Værdighed opstår, når vi ser hinanden som lige betydningsfulde og værdifulde for den relation, vi har sammen. Ligeværdige mennesker møder hinanden med respekt og ordenlighed, også selvom de ikke har samme evner eller ressourcer.

Målgruppen for Odenses Værdighedspolitik

Målgruppen for Odense Kommunes Værdighedspolitik er ældre borgere i Odense Kommune med en nedsat funktionsevne.

Værdier og strategier i Odense Kommunes Værdighedspolitik

Samarbejdet mellem Odense Kommune og borgeren om de indsatser og metoder, der anvendes, skal støtte og udvikle borgerens inklusion i samfundet. Med andre ord skal Odense Kommune sørge for, at borgeren oplever at være en respekteret og værdsat samfundsborger. Alt, hvad vi gør i samarbejde med borgeren, skal give mening for borgeren. Udgangspunktet er derfor den rehabiliterende tankegang.

Fokus for Odense Kommunes Værdighedspolitik er:

- 1) Livskvalitet
- 2) Selvbestemmelse
- 3) Kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng i plejen
- 4) Mad og ernæring
- 5) En værdig død

Disse værdier kommer til udtryk gennem den rehabiliterende tilgang, når:

- Borgeren oplever mest mulig selvbestemmelse, selvstændighed og kontrol over sin egen hverdag.
- Borgeren oplever mest mulig livskvalitet, som omfatter tryghed, sikkerhed og sociale relationer.
- Borgeren kan se størst mulig sammenhæng mellem hverdagslivet og kommunens tværfaglige indsatser.
- Borgeren oplever bedst mulig kvalitet i kommunens indsatser, så håbet om et godt liv styrkes, og social isolation mindskes.
- Borgeren oplever, at mad, måltider og ernæring giver mest mulig identitet, værdighed, og skaber fællesskab og dermed bidrager til et meningsfyldt liv.

- Borgeren og familien også i den sidste del af en borgerens liv oplever indsatser, der bedst muligt fastholder livskvaliteten.

For at udleve værdierne i Værdighedspolitikken vil vi arbejde for:

1. At borgerens situation afklares, og indsatser besluttet ud fra en tværfaglig og helhedsorienteret vurdering i samarbejde med borgeren og eventuelle pårørende.
2. At indsatserne iværksættes ud fra borgerens egne ønsker og mål.
3. At der løbende evalueres på, om borgeren oplever et ligeværdigt samarbejde, og om effekten af indsatserne er med til at bevare og/eller øge borgerens livskvalitet.
4. At medarbejderne har et tværfagligt blik for hele borgerens liv og altid med fokus på at have et ligeværdigt samarbejde med borgeren.
5. At arbejdspladserne er organiseret tværfagligt med fokus på bestemte funktionsnedsættelser, så der sikres mest mulig kvalitet i indsatserne.
6. At Odense Kommunes medarbejdere har viden, metoder og kompetencer til at samarbejde værdigt med borgeren, så borgeren føler sig anerkendt og værdsat.
7. At mad, måltider og ernæring skal være med til at bevare og udvikle den enkeltes funktionsniveau.
8. At alle medarbejdere ved, hvad ernæring betyder for rehabiliteringsforløb, og hvordan de i samarbejde med borgerne, kan være med til at skabe rammerne for det gode måltid.
9. At demente borgere skal kunne forvente nærvær, kommunikation, pleje og daglig omsorg, og at de pårørende tilbydes relevante aflastningstilbud.

Hvad kan borgerne og deres pårørende forvente af Odense Kommune?

Gennem Odense Kommunes Værdighedspolitik og strategi for rehabilitering kan man som borger og pårørende forvente følgende:

- At man får støtte baseret på egne mål, behov og livssituation.
- At man oplever øget livskvalitet gennem større selvstændighed.
- At man får den indsats, man har behov for, og som har den største effekt.
- At man møder motiverede medarbejdere, der arbejder både rehabiliterende og tværfagligt, og som indgår i et tæt og ligeværdigt samarbejde med borgeren.
- At man får et værdighedsskabende og professionelt velfærdstilbud.

3. Indsatser til udmøntning af Værdighedspolitikken

I skemaet er præsenteret de indsatser, som skal udmønte Odense Kommunes Værdighedspolitik (for uddybning af indsatser henvises til bilaget). Det er forvaltningens skøn, at indsatserne vil føre til ca. 37 årsværk bl.a. fordelt på sygeplejersker, træningsterapeuter, diætister og farmaceuter.

Et opmærksomhedspunkt i forhold til 2016 er, at der er færre måneder til at få anvendt midlerne, da indsatserne tidligst kan starte ultimo marts 2016. Derfor er der i 2016 midler til rest, som anvendes til indsatser afgrænset til 2016.

Et opmærksomhedspunkt i forhold til 2017 er, at der er reserveret midler, der kan prioriteres til nye/andre indsatser.

Endelig er der et opmærksomhedspunkt i forhold til de konkrete krav for anvendelsen af midlerne. Her har Ældre- og Sundhedsministeren lovet, at kommunerne ville høre nærmere i januar. Ældre- og Sundhedsministeriet har dog stadig ikke skrevet til kommunerne. Indsatsskemaet skal derfor tages med et forbehold, såfremt enkelte af indsatserne ikke opfylder kravene til anvendelsen af midlerne.

Indsat	Formål	Budget			
		2016	2017	2018	2019
Tværfagligt samarbejde	Det tværfaglige samarbejde i driften skal styrkes yderligere, for at sikre	7,9	15,1	15,3	15,6

	størst muligt sammenhæng i borgerens rehabiliteringsforløb.				
- Sygeplejen og træning	<i>Træningsområdet og sygeplejen tilføres midler. Terapeuter og sygeplejersker er nøglepersoner i forhold til det tværfaglige samarbejde</i>	7,4	14,1	14,3	14,6
- Farmaceuter	<i>Ansættelse af farmaceuter så læren fra Projekt Sikkerhed og Kvalitet i Medicinhåndteringen implementeres og videreudvikles</i>	0,5	1,0	1,0	1,0
Demens	Flere demente borgere skal kunne deltage i kommunens aktivitetstilbud. Hjemmevejledning til yngre demente borgere styrkes.	1,6	3,3	3,3	3,3
- Byhuset	<i>Aktivitets- og træningstilbuddet tilføres midler, så flere borgere kan deltage i tilbuddet</i>	1,0	2,0	2,0	2,0
- Aktivitetstilbud for demente	<i>Øvrige aktivitetstilbud for demente borgere tilføres midler, så flere borgere kan deltage i tilbuddene</i>	0,4	0,8	0,8	0,8
- Hjemmevejleder	<i>Hjemmevejledning til yngre demente borgere (40 til 70 år) og deres pårørende tilføres midler</i>	0,2	0,5	0,5	0,5
Mad og ernæring	Maden giver borgeren energi og kræfter. Udvalget skal afspejle de forskellige målgrupper, som har forskellige behov og ønsker.	1,9	3,8	3,2	3,2
- Diætister	<i>Ansættelse af diætist til arbejdet med borgere med sundhedsskadelige ernæringstilstand, som fx underernæring eller fejlsynkning</i>	1,1	2,6	2,6	2,6
- Madudvikling	<i>Udvikling af mad til borgere med dysphagi (synkeproblemer), samt generel kulinarisk udvikling af maden</i>	0,4	0,5	-	-
- Måltidsguides	<i>Ansættelse af projektmedarbejder der skal uddanne frivillige måltidsguides</i>	0,2	0,3	0,2	0,2
Reserverede midler		-	9,4	9,8	9,5
I alt 2016 til 2019 indsatser		11,4	31,6	31,6	31,6

2016 Indsatser

Jul for ensomme ældre	Afholdelse af juleaften for ensomme ældre, som ønsker at fejre højtiden med andre ældre	0,4	-	-	-
En værdig død	Afdækning af den nuværende palliative indsats* og mulighederne for at øge indsatser inden for området med særligt fokus på Lysningen og natområdet.	1,7	-	-	-
Udviklingstiltag demensområdet	Der afsættes midler til at arbejde intensivt med de seks udviklingstiltag: Fokus på Demente - Odense går foran, Det gode Hverdagsliv, Interessesfællesskaber, Butiksmiljø, Privat Opholdssted eller Ældrekollektiv samt Indretning - Mere fælles, mindre lejligheder.	0,5	-	-	-
Udlån af træningsudstyr	Sikre bedst mulige vilkår for borgerens træning i eget hjem gennem udlån af træningsredskaber	0,4	-	-	-
Cykler til Plejecentre	Indkøb af cykler til plejecentre, så beboerne kan deltage i "Cykling uden alder"	0,6			
Anlægsmidler til Byhuset	Midler der skal sikre at tilbuddet kan udvide sine aktiviteter og rumme flere demente borgere i deres indsatser	0,5			
Den borgernære drift	For at minimere antallet af forskellige medarbejdere i borgerens hjem, når det faste personale er på kursus, afsættes der midler til fastholdelse af vikarer, så der kan sikres en optimal planlægning og stabil drift	13,6	-	-	-
Madudvikling	Udvikling af maden til Leve Bo enheder samt udvikling af kokebog til inspiration af personalet i Leve Bo enheder	1,2	-	-	-
Kompensation til driften	Driften får midler til at udfylde vagtplanen for de medarbejdere, som deltager i Måltidakademiet i 2016	1,3	-	-	-
I alt 2016 indsatser		20,2			
I alt		31,6	31,6	31,6	31,6

*Palliativ indsats er indsatser til lindring af livstruende sygdomme.

EFFEKT

Borgernes indkomst skal stige

Værdighedspolitikken og indsatserne til udmøntning af Værdighedspolitikken skal understøtte en fortsat værdig ældrepleje, som gør det attraktivt at bosætte sig i Odense Kommune.

Flere kommer i uddannelse og job

Der er afsat midler til ansættelse af personale i flere af indsatserne, som skal udmønte politikken.

Flere funktionsdygtige ældre og handicappede

Værdigheden i ældreplejen bliver understøttet via den rehabiliterende tilgang, der sigter mod at fastholde/styrke borgernes evne til at klare hverdagen og træne sig op til et bedre funktionsniveau.

Økonomi

Med aftalen om finansloven for 2016 afsættes der 1 mia. kr. årligt fra 2016 og frem til at understøttelse udbredelsen og implementeringen af en værdighedspolitik i kommunerne. Midlerne ligger ud over kommunernes budget for 2016. KL og regeringen er enige om at gøre endelig status på ordningen i foråret 2019. For Odense Kommune betyder finanslovsaftalen, at der fra 2016 bliver tilført 31,656 mio. kr. årligt til at understøtte udbredelsen og implementeringen af en værdighedspolitik. Beløbet er dog foreløbig kun udmeldt for 2016.

Efter den endelige status i 2019 vil midlerne fremadrettet blive udbetalt sammen med bloktilskuddet efter en objektiv fordelingsnøgle for ældreområdet. Når midlerne bliver en del af bloktilskuddet, vil de indgå som en del af de politiske drøftelser til Budget 2020.

Denne sag har ikke påvirkning på Odense Kommunes kassebeholdning og serviceudgiftsramme.

Tilskuddet bliver konteret som indtægt på servicerammen (altså en indtægt på udgiftssiden) og tiltagene som udgift på servicerammen, og har dermed ingen påvirkning af den samlede serviceramme.

Bilag

Bilag Indsatskema til udmøntning af Værdighedspolitik

Punkt 3: Borgermøder i 2016

00.16.00-A08-1-15

Resume

I efteråret 2015 blev de første borgermøder i regi af Ældre- og Handicapforvaltningen efter ønske fra Ældre- og Handicapudvalget afholdt. Formålet med møderne var at gå i dialog med den almene borger om den bevægelse eller transformation, som Ældre- og Handicapforvaltningen er i gang med.

Emnet for efterårets møder var rehabilitering og grundlaget for den organisationsforandring, som trådte i kraft i starten af 2015. Umiddelbart efter møderne besluttede Ældre- og Handicapudvalget, at der skulle afholdes nye møder i 2016.

På baggrund af erfaringer fra de afholdte borgermøder foreslår forvaltningen, at der i 2016 skal afholdes fire borgermøder; to i foråret og to i efteråret.

Ældrerådet og Handicaprådet har haft mulighed for at byde ind med forslag til temaer for de kommende møder.

Forslagene er koblet sammen med emnerne, der blev taget op på møderne i efteråret. Det foreslås, at der bliver taget et emne op i foråret og et andet emne op i efteråret.

INDSTILLING

Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller, at udvalget godkender, at der i 2016 afholdes fire borgermøder - to i efteråret og to i foråret.

Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller desuden, at Ældre- og Handicapudvalget udvælger to emner for møderne i 2016; ét til møderne i foråret og ét til møderne i efteråret.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget godkender indstillingen og anmoder forvaltningen om at samle de foreslåede emner i temaer.

Sagsfremstilling

I efteråret blev de første borgermøder i regi af Ældre- og Handicapforvaltningen afholdt. Formålet med møderne var at gå i dialog med den almene borger om den bevægelse eller transformation, som Ældre- og Handicapforvaltningen er i gang med. Der blev afholdt tre dialogmøder om den rehabiliterende forvaltning og den organisationsomlægning, der trådte i kraft i januar 2015.

I dialogerne var der mange forskellige emner, der fyldte – nogle deltog, fordi de havde konkrete sager, som de gerne ville vende med forvaltningens øverste ledelse og rådmanden, andre var blot nysgerrige på, hvilke forandringer der var sat i gang og hvorfor. I alt omkring 100-150 borgere deltog på de første tre dialogmøder.

Umiddelbart efter møderne blev det besluttet, at der skulle afholdes nye borgermøder i 2016.

Ældre- og Handicapforvaltningen foreslår, at der bliver holdt to møder pr. halvår i 2016; to i midten af april måned og to i november. Erfaringen fra sidst er, at det er godt, hvis der er forskel på mødetidspunkterne. Nogle deltagere udtrykte ønske om møde efter arbejdstid, andre ønskede det i løbet af dagen. For at tilgodese flest kunne det ene være et formiddagsmøde og det andet et eftermiddags/aften møde. I løbet af foråret vil tidspunkter og emner blive udmeldt i dagspressen og via "En venlig hilsen".

Emner for møderne

Det overordnede emne for møderne er den rehabiliterende forvaltning og de nye måder at arbejde på. Ældrerådet og Handicaprådet har haft mulighed for at melde ind med de emner, de mente kunne være interessante for borgermøderne. Deres input er sammenholdt med opsamlingen på de emner, borgerne i efteråret var optagede af.

De fire emner, der har været nævnt flest gange, både på de første møder og fra Ældre- og Handicaprådet er:

- Madordning-Byens Køkken
- Samarbejdet mellem borger og medarbejder
- Forebyggelse
- Ensomhed

Yderligere tre emner har været nævnt et par gange:

- Pårørende samarbejdet
- Frivillighed og civilsamfund

- Velfærdsteknologi

EFFEKT

Flere borgere er betydningsfulde deltagere i fællesskaber

Borgermøderne bidrager til målet om aktive lokalsamfund ved at indgå i konkrete dialoger i lokalsamfundene

Flere funktionsdygtige ældre

Borgermøderne bidrager til forståelsen af betydningen af den rehabiliterende tilgang og dermed bidrager det til effektmålet om flere funktionsdygtige ældre.

Økonomi

Punktet har ingen økonomiske konsekvenser.

Punkt 4: Godkendelse af handleplan 2016 for arbejdet med civilsamfundsstrategien

27.15.12-A00-1-15

Resume

Med afsæt i Civilsamfundsstrategien, fremlægges i sagen en handleplan for samarbejdet med Civilsamfundet. Handleplanen giver et indblik i tiltag, der planlægges at arbejde med i Ældre- og Handicapforvaltningen i 2016. Sagen er til godkendelse og eventuel supplerende i udvalget.

Handlingerne følger de tre spor i Civilsamfundsstrategien: *Fællesskaber der favner*, *Det skal være nemt at være frivillig* og *En Kommune i øjenhøjde*. Sagen favner handlinger i forhold til forvaltningens forskellige målgrupper. Nogle handlinger understøtter de frivillige i civilsamfundet, der arbejder med forebyggende indsatser over for forvaltningens potentielle målgrupper.

Sagen en vedlagt Årsrapport for samarbejdet med Civilsamfundet 2015 til orientering.

INDSTILLING

Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller, at udvalget godkender og eventuelt supplerer aktiviteterne i handleplanen for arbejdet med Civilsamfundsstrategien.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget godkender indstillingen og anmoder samtidig forvaltningen om at få afdækket behovet for nye ideer/projekter.

Udvalgsmedlem Mark Grossmann deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Civilsamfundsstrategien blev vedtaget i byrådet i juni 2014. I marts 2015 godkendte udvalget handleplanen for arbejdet med strategien for 2015. Årsrapporten for de konkrete aktiviteter på området er vedlagt sagen som bilag til orientering.

Handleplanen for 2016 er udarbejdet med forudgående drøftelse i Ældre- og lokalrådets frivilligruppe og i Matrixgruppen for frivillighed, ledernetværket i Ældre- og Handicapforvaltningen.

Handleplanen tager afsæt i byrådets otte effektmål og i de tre spor i Civilsamfundsstrategien:

Fællesskaber der favner

Civilsamfundsindsatser

I samarbejdet med borgere, pårørende og lokale aktører skal forvaltningen understøtte muligheden for, at den enkelte borger kan beholde/kan etablere netværk i civilsamfundet, der er meningsfulde og som bevarer det selvstændige liv.

Afdække områder, der mangler fællesskaber

I samarbejde med medarbejdere, Ældreråd og Lokalråd afdækkes behovet for etablering af nye fællesskaber i ældreboligområderne.

Samarbejde med foreningen Cykling uden alder

Med forvaltningens medlemskab af Cykling uden alder, skal samarbejdet om indsatsen gentænkes, og endnu flere ældre skal have vind i håret.

Grøn Puls

I efteråret igangsatte forvaltningen et pilotprojekt i samarbejde med Dansk Arbejder Idræt, Seniorhus Odense og Hjerteforeningen om uddannelse af frivillige "Grøn Puls Guidere" i et koncept om fælles træning i naturen. Forvaltningen ønsker at udbrede pilotprojektet til flere foreninger på tværs af målgrupper

VIVO - lokalt sundhedshus

Ledere og medarbejdere skal sammen med de øvrige forvaltninger, deltage i etableringen af VIVO i samarbejde med de lokale foreninger. Det er målet sammen at tegne rammen for aktiviteter og aktører i et hus, hvor fællesskaber kan udvikles.

Det skal være nemt at være frivillig

Understøtte nye lokale fællesskaber

Forvaltningen hjælper de lokale initiativtagere på vej, der ønsker at danne nye lokale fællesskaber. Arbejdspladserne skal turde handle, når der opstår ideer til nye samarbejder i lokalområdet

Lokaleudlån

Når foreninger henvender sig med behov for lokaler, bliver de hjulpet med egnede lokaler, så vidt det er muligt. Det forsøges at koble med beslægtede arbejdsområder, så frivillige og arbejdspladser kan berige hinanden.

Paletten

Foreningerne skal have glæde af at annoncere deres aktiviteter på hjemmesiden Paletten. Derfor genopfriskes kendskabet til værktøjet for forvaltningens medarbejdere, men også for medarbejderne hos de private leverandører.

Netværk om arbejdet med sårbare ældre.

Med Pio PsykInfo som tovholder etableres netværk af frivillige, kommunale og regionale aktører med indsatser for de sårbare ældre med henblik på at udbrede kendskabet til hinandens muligheder.

Puljens Dag

Iværksættelse af afprøvningen af ”Puljens dag” – hvor små foreninger og initiativtagere kan få information om puljer og hjælp til at udfærdige mindre puljeansøgninger til § 18 og § 79 puljen.

Handicappede borgere som frivillige

På Odense Værkstederne arbejder et team af frivillighedsambassadører sammen med borgere med handicap om at finde ud af, hvordan de kan være frivillige i forskellige sammenhænge.

En kommune i øjenhøjde

Samarbejde med NEFOS - netværket for selvmordsramte

Som opfølgning på partnerskabsaftalen der blev indgået med NEFOS i december 2015, skal de efterladte efter selvmord tilbydes besøg fra foreningen. Forvaltningens medarbejdere skal informeres om indsatsen, så de kan hjælpe med at opspore de efterladte.

Lokale samarbejder

Arbejdspladserne tager initiativ til at igangsætte prøvehandlinger i lokalområderne, hvor de på tværs af kommunale institutioner og andre lokale aktører undersøger, hvordan man kan berige hinanden lokalt.

Udvikling af Paletten

Der skal udvikles en mere bruger- og mobilvenlig udgave af Palette. Desuden afdækkes muligheden for at udvide Paletten med ”byttebørs”, hvor f.eks. den ældre, der ikke længere kan køre sin bil, kan annoncere efter en frivillig, der mod at låne bilen vil være chauffør ved aftalte lejligheder.

Organisering af frivillighedsarbejdet

Matrix-ledernetværket for frivillighedsarbejdet efterses og justeres. Ambassadør-netværket fortsætter og udbygger arbejdet med ambassadørrollen

Mad, måltider og fællesspisning

Udvikling og nytænkning af ordningen med Madguider til Mad- og Måltidsguider i samarbejde med foreninger, Ældreråd og på tværs af forvaltningerne.

Kortlægge og synliggøre eksisterende fællesspisnings- og madlavningsmuligheder, samt udvikle nye aktiviteter i samarbejde med Ældreråd og interesserede foreninger.

Frivillige støtte-kontaktpersoner til psykisk syge mennesker

Der igangsættes et samarbejde mellem Stoppestedet, et værested for psykisk syge, og medarbejdere, der arbejder med mennesker med sindslidelser for at udbygge et samarbejde med frivillige.

EFFEKT

Sagen vurderes at påvirke tre af byrådets otte effektmål:

Flere borgere er sunde og trives

Det er vigtigt, at alle borgerne i Odense har en god fysisk og psykisk sundhedstilstand, først og fremmest for deres egen trivsels skyld, men også fordi vi har brug for dem som aktive deltagere i samfundet og på arbejdsmarkedet. Både børn,

unge, voksne og ældre skal være sunde og trives.

Flere borgere er betydningsfulde deltagere i fællesskaber

Alle odenseanere - både børn og voksne - skal opleve, de er betydningsfulde deltagere i fællesskaber. Fællesskaber kan både være med kolleger, familie, i idrætsforeningen, i partiforeningen osv. Kommunen vil åbne døre for foreninger, frivillige og aktive borgere, så der kan skabes en bred vifte af fællesskaber at deltage i. Odense skal være kendetegnet ved stærke og aktive lokalsamfund, hvor borgerne tager ansvar for hinanden og passer på hinanden. Borgere, der er uden for arbejdsmarkedet, skal hjælpes i arbejde, så de er en del af et arbejdsfællesskab.

Flere funktionsdygtige ældre og handicappede

Byrådet ønsker at øge livskvaliteten for Odenses ældre og handicappede. Med udgangspunktet i rehabiliteringstilgang sigtes der mod at styrke borgernes evne til at klare hverdagen og træne sig op til et bedre funktionsniveau. Målet er, at borgerne bliver mest muligt selvhjulpne.

Økonomi

Denne sag har ikke direkte økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.
Handleplanens indsatser finansieres inden for eksisterende budgetrammer.

Bilag

Årsrapport 2015

Punkt 5: Beslutning om igangsættelse af projekt "Rehabilitering af borgere, der alene søger hjælp til praktiske opgaver"

15.17.18-A00-1-16

Resume

Ældre- og Handicapforvaltningen igangsætter et projekt, som har til formål at sikre, at borgere, der alene får praktisk bistand (fx rengøring), får de mest effektfulde indsatser fra begyndelsen. Forvaltningen investerer med andre ord i det tværfaglige samarbejde, så borgeren får en øget livskvalitet og bliver rehabiliteret til så vidt muligt at blive selvhjulpne. Det gør forvaltningen, fordi forskning viser:

- At borgeren vil komme hurtigere tilbage til eget hverdagsliv
- At der vil være en betydelig økonomisk gevinst.

Grunden til at målgruppen er borgere, som alene får praktisk bistand, er fordi det oftest er praktisk bistand, som borgerne ansøger om, første gang de kontakter kommunen. Herefter stiger behovet for hjælp.

INDSTILLING

Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller, at udvalget godkender, at projekt "Rehabilitering af borgere, der alene søger hjælp til praktiske opgaver" bliver igangsat.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget godkender indstillingen.

Udvalgsmedlem Mark Grossmann deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

I projektet vil borgere, der alene modtager praktisk bistand, i fremtiden blive mødt af en tværfagligt sammensat personalegruppe. Borgeren vil i højere grad modtage hjælp til at træne færdigheder til selv helt/delvist at kunne varetage rengøringen. Projektets fokus er med andre ord på borgerens livskvalitet, idet projektet vil bidrage til, at borgeren kommer hurtigere tilbage til eget hverdagsliv.

Samlet set er der i dag ca. 1800 borgere, der alene får praktisk bistand i Ældre- og Handicapforvaltningen. Heraf varetager private leverandører en del af disse borgere. Disse borgere skal fremadrettet mødes med den rehabiliterende tænkning med henblik på:

- At borgeren bliver så selvstændig og uafhængig som mulig.
- At borgeren får forebygget yderligere funktionstab.

EFFEKT

Flere funktionsdygtige ældre og handicappede

Ved at have fokus på rehabilitering af borgere, som alene modtager praktisk bistand, højnes livskvaliteten for Odenses ældre. Med udgangspunktet i rehabiliteringstilgangen sigtes der mod at styrke borgernes evne til at klare hverdagen og træne sig op til et bedre funktionsniveau.

Økonomi

I tabellen er præsenteret en beregning af de forventede gevinster for projektet.

Grundlag:

Borgere, der kun får praktisk bistand.

Borgeren bor i Syd og får hjælp af enten servicecenter syd eller en stor privat leverandør (Flenco).

Punkt 6: Godkendelse af midlertidig kvalitetsstandard for personlig pleje og praktisk bistand

00.00.00-A00-32-16

Resume

En kvalitetsstandard fortæller om det politisk vedtagne serviceniveau i hjemmeplejen. I kvalitetsstandarden kan borgeren blandt andet læse om de former for hjemmehjælp, som kommunen tilbyder.

Ældre- og Handicapforvaltningens nuværende kvalitetsstandard for personlig og praktisk hjælp modsvarer ikke forvaltningens rehabiliterende tiltag. Derfor laver Ældre- og Handicapforvaltningen en ny kvalitetsstandard, når implementeringen af den rehabiliterende forvaltning er fuldført. Det forventes den at være med udgangen af 2017.

Indtil den nye kvalitetsstandard træder i kraft ved udgangen af 2017, er det nødvendigt at indføre en ny midlertidig kvalitetsstandard. Den midlertidige kvalitetsstandard er blandt andet nødvendig, da den nuværende kvalitetsstandard ikke indeholder den nye § 83a om intensive korte rehabiliteringsforløb.

Den nye midlertidige kvalitetsstandard bliver et bilag i den nye kontrakt med private fritvalgsleverandører.

INDSTILLING

Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller, at udvalget godkender den midlertidige kvalitetsstandard for personlig pleje og praktisk bistand

Beslutning

Punktet blev udsat

Sagsfremstilling

Ældre- og Handicapforvaltningens nuværende kvalitetstandard bygger på principper fra 2013, og er på en række områder ikke længere aktuel. Ved udgangen af 2017 er den rehabiliterende forvaltning implementeret. Det betyder, at alle Ældre- og Handicapforvaltningens medarbejdere er kompetenceudviklet i nye arbejdsgange, at nye afregnings- og effekttilgange er taget i brug sammen med det nye omsogssystem *En plan*. På det tidspunkt vil Ældre- og Handicapforvaltningen indføre en ny kvalitetsstandard, som beskriver den rehabiliterende tilgange som er bærende i hjemmeplejen og som bliver understøttet af de nye arbejdsredskaber og metoder.

I den nuværende kvalitetsstandard er der for mange afvigelser i forhold til, at det fortsat giver mening at bruge den. Den rehabiliterende forvaltning er fortsat under implementering, men er samtidig også allerede en realitet blandt andet i hjemmeplejen. Derfor er der behov for en midlertidig kvalitetsstandard, som beskriver, hvordan forvaltningens samarbejde med borgeren altid tager udgangspunkt i en rehabiliterende indsats. Der ud over er det også nødvendigt at beskrive den nye § 83a, som er indført i Serviceloven siden indførslen af kvalitetsstandard fra 2013. Den nye § 83a beskriver muligheden for intensive kortvarige rehabiliteringsforløb. Hensigten med intensive og kortvarige forløb er at rehabiliterer borgeren og derved enten overflødiggøre eller reducere borgerens behov for kommunale indsatser.

Ældre- og Handicapforvaltningen har derfor udarbejdet et forslag til en midlertidig kvalitetsstandard, der skal gælde indtil videre.

De væsentligste ændringer er følgende:

- Fokus på rehabilitering
- En tværfaglig tilgang og opgaveløsning
- Fokus på løbende justering af indsatsen i takt med helt eller delvis opfyldelse af borgernes mål og borgerens forpligtelse til selv at være aktiv.
- Kortvarige intensive rehabiliteringsforløb (Servicelovens § 83a)
- De første skridt på vejen fra konkret ydelsesbeskrivelse i mindste detalje til dagsaktuelle behov - den rehabiliterende bevægelse

Sagen er sendt til høring i Ældrerådet og Handicaprådet.

Forslaget til kvalitetsstandard er vedlagt som bilag

EFFEKT

Flere borgere er sunde og trives

Kvalitetsstandarden forventes at understøtte borgernes trivsel, idet den forudsætter et ligeværdigt samarbejde mellem borger, pårørende og medarbejdere. Kvalitetsstandarden bygger på borgerens ønsker og mål inden for rehabilitering og den fælles handlingplan, der skal sikre, at borgeren når sine mål så langt som det er muligt.

Flere funktionsdygtige ældre og handicappede

Kvalitetsstandarden understøtter borgernes selvstændighed og har som mål at overflødigøre eller nedsætte borgerens behov for støtte fra kommunen med det mål at øge borgerens livskvalitet.

Økonomi

Forslaget har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune

Bilag

Midlertidig kvalitetsstandard personlig pleje og praktisk bistand

Punkt 7: Godkendelse af opsigelse af driftsoverenskomst med Lindehuset

00.00.00-A00-49-16

Resume

Ældre- og Handicapforvaltningen foreslår at opsigelse driftsoverenskomsten med den selvejende institution Lindehuset. Det foreslår forvaltningen, fordi analyser viser et fald i behovet for døgntilbudspladser i socialpsykiatrien. Der er allerede lukket 30 døgntilbudspladser, og det forventes, at yderligere minimum 20 pladser skal lukkes. Derudover udløber aftalerne om både visitation og leje af fællesarealer i 2017.

Hvis udvalget godkender opsigelsen af driftsoverenskomsten med Lindehuset, vil det betyde, at Lindehusets beboere skal flytte. Ældre- og Handicapforvaltningen vil i den forbindelse sikre, at alle beboerne tilbydes et tilsvarende tilbud. Og hvis beboerne ønsker at bo samlet, vil alle beboerne kunne blive flyttet til Tornbjerggård. Ligeledes vil borgerne på de eksterne dagcenterpladser blive tilbudt et tilsvarende tilbud.

INDSTILLING

Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller, at udvalget godkender, at

1. driftsoverenskomsten med Lindehuset opsiges senest den 31/3 2016 med virkning fra 1/4 2017, eller efter nærmere aftale
2. samtlige beboere tilbydes et andet tilsvarende tilbud, og hvis beboerne ønsker det en samlet flytning til Tornbjerggård
3. borgerne på de 6 eksterne dagcenterpladser tilbydes et andet tilsvarende tilbud
4. der tilstræbes et tæt samarbejde med Lindehusets bestyrelse, ledelse og medarbejdere om løsningerne for beboerne og dagcenterbrugerne
5. visitationsaftale med Lindehusets ejer udløber som planlagt senest den 31/5 2017, eller tidligere efter aftale
6. lejeaftale med Lindehusets ejer om fællesarealer opsiges senest den 28/2 2017 til fraflytning 1/6 2017
7. der, afhængig af hvilke løsninger Lindehusets bestyrelse vælger, med bestyrelsen forhandles en overgangsløsning i forhold til driften af Lindehuset og overflytning af beboerne, herunder en økonomisk afviklingsaftale, der sikrer såvel beboere, medarbejdere og en økonomisk sammenhæng for bestyrelsen.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget godkender indstillingen

Udvalgsmedlem Mark Grossmann deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

I 2014 gennemførte Ældre- og Handicapforvaltningen en kapacitetsanalyse inden for socialpsykiatrien (Forløb Sindslidende). Kapacitetsanalysens konklusion var, at Odense Kommune har en overkapacitet af døgntilbudspladser. Igen i 2015 udarbejdede forvaltningen en kapacitetsanalyse, der bekræfter et yderligere fald i behovet for døgnpladser inden for socialpsykiatrien. Analysens konklusion beror på:

- At flere borgere efterspørger at blive i egen bolig kombineret med den nødvendige støtte i forhold til at kunne mestre hverdagslivet, samt støtte til aktivitet og uddannelse
- At fremtidens borgere efterspørger botilbud, der minder mest om egen bolig – i et miljø, der er mindre institutionspræget, og med mulighed for at fravælge det kollektive (bo) fællesskab

Ejeren af ejendommen har sat bygningerne til salg. Odense Kommune ønsker ikke at købe ejendommene, og indretningen er efter forvaltningens opfattelse ikke tidsvarende til formålet eller andre målgrupper i Ældre- og Handicapforvaltningen. Da såvel visitationsaftale som lejeaftale om fællesarealer udløber sommeren 2017, har Ældre- og Handicapforvaltningen foreslået, at driftsoverenskomsten med Lindehuset opsiges med udløb efter aftale eller senest 1/4 2016 med henblik på at nedlægge de 12 døgnpladser og 6 eksterne dagcenterpladser mod at tilbyde borgerne et andet passende og/eller tilsvarende tilbud.

Der har siden foråret 2014 været en dialog med bestyrelsen for Lindehuset om fremtidsperspektiverne for Lindehuset, og i januar 2016 har bestyrelsen fremsendt et brev med beskrivelse af, hvorfor Lindehuset bør fortsætte som institution. Ældre- og Handicapforvaltningen har gennemgået Lindehusets notat. De oplysninger, fakta og resultater, der fremhæves er sammenlignelige med andre tilsvarende tilbud, og afviger ikke fra de resultater, der opnås på tilsvarende kommunale og

selvejende tilbud. Det er således forvaltningens opfattelse, at beboerne vil kunne tilbydes et nyt boligtilbud med mindst samme kvalitetsindhold som deres nuværende tilbud på Lindehuset.

Hvis opsigelsen af driftsoverenskomsten bliver en realitet, har bestyrelsen givet udtryk for vigtigheden af, at de nuværende beboere kan blive flyttet samlet. Ældre- og Handicapforvaltningen har derfor planlagt med udgangspunkt i, at denne mulighed kan opfyldes. Det er også vigtigt for forvaltningen at sikre, at det bliver i et tæt samarbejde med beboerne og deres individuelle ønsker, således at flytning til andre lignende tilbud skal stå åben for dem. Der er planlagt et rådgivnings- og tæt dialogforløb med samtlige beboere og helst i et tæt samarbejde med den selvejende institution. En opsigelse af driftsoverenskomsten med Lindehuset vil understøtte innovationsforløbet "Vores Bygninger - Vores Liv", der blandt andet omfatter en plan for at samle de kommunale aktiviteter på færrest mulige kvadratmeter og reducere antallet af eksterne lejemaal.

På den baggrund indstiller Ældre- og Handicapforvaltningen, at driftsoverenskomst med den selvejende institution opsiges, og at beboerne tilbydes en anden tilsvarende bolig på Tornbjerggård eller et andet tilsvarende tilbud efter aftale med den enkelte beboer. Samtidig foreslås det, at der indledes forhandlinger med bestyrelsen om muligheder og vilkår under størst mulig hensyntagen til beboerne, samt aftaler om overførsel af det nødvendige antal medarbejdere, samt afklaring af i hvilket omfang lov om virksomhedsoverdragelse skal anvendes.

Fakta om sammenhængen mellem Ældre- og Handicapforvaltningen, den selvejende institution og ejerskabet til bygningerne

- Odense Kommune har en driftsoverenskomst med Lindehuset. Driftsoverenskomsten kan opsiges med 12 måneders varsel og respekterer øvrige kontrakter omkring lejemaal m.v.
- Lindehuset er en selvejende institution, som drives af en bestyrelse. Det er et socialpsykiatrisk botilbud. Der er 12 boliger, 12 interne og 6 eksterne dagcenterpladser
- Lindehuset er en sammenlægning af to ejendomme på Vandværksvej, der ejes af en privat investor.
- Boligerne udlejes af den private investor direkte til beboerne og er reelt Odense Kommune uvedkommende. Dvs., der er en lejekontrakt mellem hver enkelt beboer og ejeren af ejendommen, der sikrer beboernes uopsigelighed inden for lejelovgivningens rammer. Beboerne har ret til at blive boende, uanset om Odense Kommune gerne vil flytte dem.
- Odense Kommune har en visitationsaftale med ejeren, der forpligter Odense Kommune til at visitere lejere til boliglejemaalene. Aftalen udløber uden opsigelse den 31/5 2017.
- Odense Kommune har en lejekontrakt med den private ejer om leje af fælleslokaler til dagcenter o.l. Lejekontrakten kan opsiges med 3 måneders varsel, dog tidligst når visitationsaftalen udløber.
- Den private investor har sat begge ejendomme til salg. Odense Kommune er blevet tilbudt køb af ejendommene men har afvist tilbuddet. Bygningerne er ikke attraktive hverken som institution eller til andet kommunalt formål.

Økonomi

Eventuelle økonomiske konsekvenser af fx merudgifter til tomgangshusleje o.l. afhænger af de aftaler Ældre- og Handicapforvaltningen kan opnå med henholdsvis ejeren af ejendommen og bestyrelsen for Lindehuset.

Punkt 8: Drøftelse af fokusområder til en kommende forebyggelsesstrategi

29.09.00-G01-2-15

Resume

Sagen er en drøftelse af, hvad Ældre- og Handicapforvaltningens forebyggelsesstrategi bør indeholde. Der er blevet afholdt en workshop for eksterne interessenter. Formålet med workshoppen var, at interessenterne (både interne og eksterne) kunne spille ind med hvilke udfordringer en strategi skal adressere samt, hvordan de kan løses. Interessenterne pegede blandt andet på følgende fokusområder, som relevante for strategien:

1. Det dobbelte KRAM (fysisk helbred: Kost, rygning, alkohol, motion – mental sundhed: kompetencer, relationer, accept, mestring) – den fysiske og psykiske mestring af livets udfordringer
2. Fælles om forebyggelse – samarbejde og samskabelse på tværs af sektorer, forvaltninger, foreninger osv.
3. Forebyggende fællesskaber – alle skal have adgang til lokale fællesskaber, så vi forebygger ensomhed og giver viden om, hvordan man lever bedst med en kronisk sygdom
4. Sundhed for alle – mindske den sociale ulighed i sundhed

Drøftelsen skal danne grundlag for en beslutningssag, hvor udvalget kan vedtage strategien.

INDSTILLING

Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter fokusområder for den kommende forebyggelsesstrategi

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget drøftede sagen.

Udvalgsmedlem Mark Grossmann deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Hvad er forebyggelse?

Odense Kommune arbejder med det brede sundhedsbegreb, hvor sundhed ikke kun er fravær af sygdom, men også indeholder både en fysisk, psykisk og social dimension. Sundhed indgår som et delelement i langt de fleste af de kommunale kerneopgaver.

Forebyggelse er en sundhedsrelateret aktivitet, som forsøger at forhindre, at den fysiske, psykiske eller sociale sundhed bliver påvirket negativt. Forebyggende indsatser identificerer og hindrer eller hæmmer risikofaktorer, risikoadfærd, ulykker, sygdom og sygdomsfølger hos patienter og borgere.

Man skelner ofte mellem to typer forebyggelse

- Den borgerrettede forebyggelse, der henvender sig til den raske del af borgerne, hvor man gennem specifikke indsatser forsøger at forhindre at sygdom opstår. Den borgerrettede forebyggelse er en kommunal opgave.
- Den patientrettede forebyggelse, der handler om at forebygge forværring eller begrænse følgevirkningerne hos den del af borgerne, som allerede er ramt af sygdom. Det er en opgave som deles mellem kommunen og regionen.

Forebyggelsesstrategien vil favne begge typer forebyggelse, men vægten vil primært være på den borgerrettede forebyggelse.

Målgruppen for strategien

Strategiens målgruppe er primært odenseanske borgere over 65 år samt borgere i et af Ældre- og Handicapforvaltningens rehabiliteringsforløb.

Strategiens sekundære målgruppe er odenseanske borgere over 50 år, som forlader arbejdsmarkedet pga. førtidspensionering eller lignende og som er i risiko for at forværre deres funktionsevne.

Strategiens fire fokusområder

Ældre- og Handicapforvaltningen har fået til opgave at udarbejde en forebyggelsesstrategi. På den baggrund blev der den 18/1 2016 afholdt en workshop om forebyggelse med deltagelse fra Ældreråd, Handicapråd, Rådet for Socialt Udsatte, Ældresagen, Røde Kors, Region Syddanmark og Ældre- og Handicapudvalget. På workshoppen arbejdede interessenterne med, hvilke udfordringer der var på forebyggelsesområdet, og hvordan de kunne løses. Der var fire fokusområder som dominerede.

1. Det dobbelte KRAM

Det dobbelte KRAM handler om både at være fysisk og mentalt sund og samtidig have følelsen af det. Tidligere

fokuserede man primært på helbred og livsstilsfaktorerne kost, rygning, alkohol, motion. Nu bliver begrebet i større udstrækning udvidet, så det også omfatter den mentale mestring af helbredet – kompetencer, relationer, accept, mestring. Det dobbelte KRAM vil i vid udstrækning være dækkende for de faktorer, vi har mulighed for at påvirke gennem forebyggelse.

2. Fælles om forebyggelse

Workshoppens interessenter pegede på, at samarbejdet på tværs skal være bedre. Det gælder både på tværs af sektorer, så kommunen arbejder sammen med sygehuse, psykiatri og praktiserende læger. Det kan fx være en fordel i forhold til kronisk syge, hvor forebyggelse af forværring af sygdommen er vigtig. Det gælder også internt i kommunen, hvor forvaltningerne skal være bedre til at arbejde på tværs, så udsatte borgere opspores tidligt. Samarbejdet med civilsamfundet blev særligt fremhævet, da de spiller en helt central rolle i forhold til forebyggelse. Civilsamfundet har ofte kendskab til de borgere med risikoadfærd, som forvaltningen ikke har kontakt til. Her vil forvaltningen og civilsamfundet kunne profitere af hinandens viden og ressourcer.

3. Forebyggende fællesskaber

På workshoppen var der meget fokus på ensomhed, og hvordan det kan forebygges. Ensomhed kan medføre en øget sårbarhed, større plejebehov osv. Civilsamfundet blev fremhævet som en vigtig samarbejdspartner, der kan udvikle de fællesskaber, som der er brug for. Kommunen skal dog stadig bidrage med ressourcer og skabe gode rammer fx lokaler, viden, økonomi. Det blev fremhævet, at adgangen til fællesskaber er meget vigtig, da der kan være simple barrierer såsom transport, ledsagelse eller lignende, der forhindrer den enkelte borger i at deltage i et fællesskab. Der blev lagt meget vægt på at fællesskaberne i lokalområderne skal styrkes

4. Sundhed for alle

Den sociale ulighed i sundhed skal mindskes gennem forebyggelse. Forebyggelsen skal målrettes de grupper, som er i fare for at blive marginaliserede og udvikle risikoadfærd. Der skal skabes differentierede rammer, så der tages hånd om de ressourcetsvage. Der kan arbejdes med forebyggelse ved at se på, hvilke steder i det kommunale system og sundhedsvæsenet generelt, hvor der er en betydelig (egen)betaling. Egenbetalingen kan øge den sociale ulighed i sundhed indenfor fx tandbehandling, genoptræning uden genoptræningsplan samt psykologhjælp. Da nogle grupper ikke vil have råd til disse ydelser, vil nogen miste en del af deres funktionsevne varigt.

Forankring af strategien

Strategien vil overordnet beskrive, hvordan Ældre- og Handicapforvaltningen arbejder med forebyggelse. Det tværgående sundhedsområde i Odense Kommune er under omorganisering, og en forebyggelsesstrategi for Ældre- og Handicapforvaltningen skal kunne fungere selvstændigt, men samtidig fungere indenfor rammerne af den nye organisering. Strategien vil blive fulgt op af en operationel handleplan, som beskriver de konkrete indsatser og prøvehandling, som skal igangsættes på baggrund af strategien. Strategien forankres og gøres kendt i forvaltningen ved, at hver rehabiliteringsleder er ansvarlig for at udarbejde en forebyggelsesplan for deres områder. Forebyggelsesplanen skal beskrive, hvordan medarbejderne skal arbejde med forebyggelse i deres hverdag i tråd med strategiens fokusområder og handleplanens prioriterede indsatser.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

Punkt 9: Drøftelse af ny kontrakt og godkendelseskriterier for private leverandører

00.00.00-A00-33-16

Resume

Ældre- og Handicapudvalget besluttede den 24/11 2015, at Odense Kommune fortsat skal have godkendelsesmodellen som grundlag for borgernes frie valg af leverandør til personlig pleje og praktisk bistand. På mødet vedtog Ældre- og Handicapudvalget også principperne for en ny kontrakt for private leverandører. Med udgangspunkt heri har Borgmesterforvaltningen og Ældre- og Handicapforvaltningen udarbejdet et forslag til en ny kontrakt. Herunder nye godkendelseskriterier som både nuværende og kommende private leverandører skal leve op til.

Kontrakten og godkendelseskriterierne skal drøftes på dette udvalgsmøde med henblik på at blive godkendt på udvalgsmødet den 1/3 2016.

INDSTILLING

Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter ny kontrakt og godkendelseskriterier for private leverandører.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget drøftede sagen.

Udvalgsmedlem Mark Grossmann deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Efter tre konkurser inden for halvandet år hos private leverandører besluttede udvalget den 24/11 2015 en række principper for arbejdet med private leverandører. Principperne skal blandt andet sikre:

- At borgerne oplever en sammenhæng, stabilitet og tryghed i indsatsen.
- At der tilvejebringes et grundlag for udvikling og medudvikling af nye tiltag.
- At risikoen for konkurser minimeres og
- At ”oprydningsarbejdet” for Ældre- og Handicapforvaltningen efter konkurser reduceres.

Med udgangspunkt i principperne er der i kontrakterne for de private leverandører indeholdt en række kriterier for egnethed. Kriterierne skal være med til at sikre:

- en tidlig varslings, hvis der opstår en risiko for konkurs hos en privat leverandør
- en fortsat høj kvalitet
- et tæt samarbejde med de private leverandører

Hvis udvalget godkender den nye kontrakt og godkendelseskriterierne på udvalgsmødet den 1/3 2016 vil Udbud og Kontraktstyring opsig de nuværende kontrakter. Samtidig med opsigelsen fremsendes den nye kontrakt med tilhørende godkendelseskriterier. Dette med henblik på dialog med de nuværende leverandører inden 1/4 2016, da de har behov for afklaring hurtigst muligt. For nye interesserede leverandører lægges den nye kontrakt og godkendelseskriterierne på Odense Kommunes hjemmeside.

Kontrakten løber foreløbig frem til 31/12 2017. Herefter forventer forvaltningen, at der vil ske væsentlige ændringer for de private leverandører som følge af implementeringen af den rehabiliterende forvaltning.

Både kontrakten og godkendelseskriterierne udsendes særskilt. De væsentligste ændringer er følgende:

- Ansvar for kontrakt, indhold og opfølgning overføres fra Ældre- og Handicapforvaltningen til Udbud og Kontraktstyring i Borgmesterforvaltningen. Opfølgning deles mellem de to forvaltninger, således Ældre- og Handicapforvaltningen beholder den faglige opfølgning.
- Større krav til økonomisk formåen og årlig opfølgning herpå.

- Ændring af garantistillelsen, hvor der foreslås en minimumsgaranti samt intervalstigning afhængig af antal borgere.
- Tilpasning af dækningsområdet for garantien.
- Skærpet fokus på sociale-, uddannelses- og arbejdsklausuler.
- Indførelse af en årlig opfølgning af økonomiske vilkår.
- Indførelse af 3 obligatoriske opfølgningsmøder i forhold til kontraktens faglige indhold.
- Krav om, at opgaveudførelsen foregår i overensstemmelse med principperne i den rehabiliterende tilgang med udgangspunkt i det vedtagne "Grundlag for det faglige arbejde i ÆHF" (er udgivet som folder og vedlægges kontrakten som bilag).
- Afregningsafsnittet er tilrettet, men bygger foreløbig på samme principper som nuværende afregningsmodel.
- Kontrakten er gennemskrevet med udgangspunkt i den rehabiliterende tilgang til opgaveløsningen.
- Samtlige bilag er tilrettet, herunder den midlertidige kvalitetsstandard for personlig pleje og praktisk bistand.
- Leverandøren underskriver både kontrakten og de vedlagte bilag som gennemlæst og forstået.

EFFEKT

Der skabes flere virksomheder og arbejdspladser

Forslaget understøtter opretholdelsen af flere mindre og mellemstore virksomheder

Flere funktionsdygtige ældre og handicappede

Forslaget sikrer udbredelse af den rehabiliterende tilgang i opgaveløsningen til de private fritvalgsleverandører, og er dermed med til at højne selvstændighed og livskvalitet for Odenses ældre og handicappede.

Økonomi

Forslaget har ikke direkte økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, men både opfølgningsmøder med leverandørerne og stramninger af godkendelseskriterier forventes at forebygge konkurser og dermed reduktion af følgeomkostning af konkurser.

Punkt 10: Orientering om placering af Center for Velfærdsteknologi under Ældre- og Handicapudvalget

00.00.00-A00-4155-15

Resume

Som en udløber af Budget 2016 er det på byrådsmødet den 11/11 2015 blevet besluttet, at budgettet for de tværgående stabe skal halveres og omorganiseres. I forhold til Ældre- og Handicapudvalget betyder det, at Center for Velfærdsteknologi placeres under Ældre- og Handicapudvalget. Denne organisering bliver evalueret i foråret 2017, hvorefter Økonomiudvalget træffer beslutning om, hvordan organiseringen skal være fra januar 2018.

Center for Velfærdsteknologi vil fortsat fungere som en selvstændig enhed. Omorganiseringen og budgetreduktionen vil medføre tilpasninger og nytænkning i arbejdsform. Det indebærer blandt andet, at Center for Velfærdsteknologi fremadrettet skal være i stand til at arbejde efterspørgselsorienteret. Dette for at kunne bidrage til forvaltningens kerneopgaver. Desuden tilknyttes der et eksternt rådgivende forum, som bidrager med inspiration, forstyrrelser, kvalitetssikring og udsyn.

Punkt 11: Orientering om KOMHEN-tælling

27.24.45-A00-97-16

Resume

KOMHEN-tællingerne er et led i den fælleskommunale digitaliseringsstrategi og har til formål at sikre, at kommunerne anvender de mest effektive kommunikationskanaler. En kommunikationskanal kan for eksempel være borgerindgange via skrankeekspedition, telefon, brev, digital post eller selvbetjening på Odense.dk.

I tælleugerne fra uge 43 til 45 er samtlige borger- og virksomhedshenvendelser blevet registreret på alle forløbsområder i forvaltningen. I 2015 var det fjerde år, der blev talt. Der blev i løbet af tælleugerne registreret i alt 32.171 henvendelser. Heraf foregik cirka halvdelen elektronisk og ad rette kommunaktionskanal. Fokus for opfølgningen på KOMHEN-tællingen har derfor været på de resterende knap 16.000 henvendelser.

I tabellen er der dels en beskrivelse af de resultater, som fører til undersøgelse. Dels en beskrivelse af de områder, der bliver undersøgt.

Resultater fra KOMHEN-tælling, som fører til undersøgelse

Der er registreret 6.475 henvendelser i henvendelsestypen ”Information vedr. eksisterende sag”. En typisk henvendelse i denne kategori kan dreje sig om spørgsmål fra borgere om et forventet tidspunkt for afgørelse i en sag.

Der er registreret 968 udgående henvendelser håndteret via e-mail og 1365 indgående henvendelser tilsvarende håndteret via e-mail.

Der er registreret 1335 henvendelser i kategorien ”Borgerbetjening og åbningstider. Det dækker over borgerbetjening som for eksempel spørgsmål vedr. åbningstider, telefonnumre og adresser. Der er tale om generelle henvendelser, der ikke knytter sig til et bestemt sagsområde.

Områder, der bliver undersøgt

Det bliver undersøgt om ind- og udgående e-mails og telefonhenvendelser i henvendelsestypen ”Information vedrørende eksisterende sag” kan håndteres bedre og mere effektivt.

Det bliver undersøgt, om ind- og udgående henvendelser via e-mails i højere grad kan håndteres via Digital Post.

Det bliver undersøgt om generelle telefoniske borgerhenvendelser i højere grad kan håndteres mere effektivt.

Bilag

KOMHEN-afrapportering 2015 ÆHU

Punkt 12: Orientering om Byen for livet

00.00.00-A00-49-15

Resume

Kort om "Byen for livet"

Odense Kommune, OK-Fonden og Marguerittens Venner samarbejder om at udvikle en bydel, som er særligt indrettet til at støtte og give livskvalitet til mennesker med demens. OK-Fonden vil bygge og drive "Byen for livet" en demensbydel i Odense. Bydelen forventes at huse mellem 200-300 mennesker med demens. Den vil med sin størrelse og nytænkning, i både form og indhold, være den første af sin slags i Danmark. Målet er dels at skabe rammerne for et liv med selvstændighed og livskvalitet på trods af en sygdom, der gør folk dybt afhængige af andre. Dels at der skabes boliger og indsatser, der gør livet så attraktivt som muligt i alle faser af sygdomsforløbet med demens.

Status og fremtidig inddragelse af udvalget

Status for "Byen for livet" er, at der er ved at blive udarbejdet et værdiprogram, som skal være rammesættende for, hvordan "Byen for livet" skal være. Indholdet i værdiprogrammet bygger på fem workshops, der er ved at blive afholdt med deltagelse af borgere, pårørende, fagfolk og eksperter. Værdiprogrammet vil være klar i 2. halvår af 2016, hvorefter det vil blive forelagt udvalget.

Udvalget vil løbende blive orienteret om projektet efter hvert styregruppemøde og som minimum hvert kvartal.

Punkt 13: Aktuelle sager

00.01.00-A00-11-15

Resume

1. Forretningsorden for Ældre- og Handicapudvalget

Bilag

Forretningsorden for ÆHU